

جنگل های مانگرو

جنگلهای مانگرو^۱ از جمله مهمترین اکوسیستم های آبی حایل بین دریا و خشکی اند که نقش حفاظتی آنها بی نظیر است که در فرایند های بیولوژیکی سواحل مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری نقش بارزی دارند. این جنگلها را می توان تالابهای ساحلی پوشیده از درختان و درختچه های گرمسیری مستقر در اراضی بین جزر و مدی در آبهای گرم، حد فاصل میان مدارهای ۳۳ درجه شمالی و ۳۳ درجه جنوبی عرض جغرافیایی تعریف نمود.

تمامی جنگلهای مانگروی ایران همچنین به واسطه دارا بودن منابع حساس بیوفیزیکی، اهمیت زیستگاهی و پرورشگاهی، تنوع زیستی، غنای جانداران، وجود گونه های در معرض خطر و کمیاب، واقع شدن در آستانه تحمل اکولوژیک شرایط زیست محیطی، حساسیت به آلاینده ها، کندی ترمیم زیست محیطی و مشکلات ناشی از پاکسازی آلاینده ها در ردیف یکی از مهمترین مناطق حساس دریایی ایران قرار دارند و توسعه اقتصادی اجتماعی در اطراف آنها تنها بر پایه رعایت حریم زیست امکان پذیر است. این اکوسیستم ها نه تنها به عنوان زیستگاههای حساس از نظر اهداف حفاظت از اولویت بیشتری برخوردارند بلکه به دلیل کارکرد و ارزشهای غیر قابل جانشین خود از یکسو و اهمیت آنها از نظر زیستگاهی از سوی دیگر امروزه در کانون توجه کنوانسیون تنوع زیستی نیز واقع شده اند.

وسعت تقریبی حراهای ایران:

۱۵۸۰۰ هکتار در استان هرمزگان

۱۳۰۰۰ هکتار در استان سیستان و بلوچستان

۳۳۰ هکتار در استان بوشهر

۷ میلیون اصله نهال حرا در استان خوزستان

احیای جنگل مانگرو^۲: دارای مفهوم و کاربرد عام تری بوده و به هر نوع فعالیتی (از جمله بازسازی و ایجاد زیستگاه) که باعث تبدیل یک سیستم از بین رفته به سیستم پویای جایگزین شود، اطلاق می گردد.

شناسایی مناطق مستعد و احیا و بازسازی جنگل مانگرو با اهداف زیر صورت می گیرد:

۱- حفاظت از سیستم های طبیعی و چشم اندازها

2- تولید و بهره برداری پایدار از منابع طبیعی

۳ - محافظت از نواحی ساحلی

که در جزیره قشم (استان هرمزگان) با مشارکت های مردمی، NGO و سایر ارگان ها؛ در پارک ملی نای بند، شهرستان هاله (استان بوشهر) با مشارکت پارس جنوبی و مشارکت های مردم محلی انجام گرفته است. امکان سنجی ۷ میلیون اصله نهال در سواحل رودخانه بهمنشیر، استان خوزستان انجام شده است.

تهدیدات

- ✓ آلودگی آب
  - ✓ فعالیتهای انسان ساخت،
  - ✓ احداث بنادر و اسکله و ...
  - ✓ چرای بی رویه دام و برداشت سر شاخه ها
  - ✓ توسعه آبرزی پروری
  - ✓ توسعه اراضی کشاورزی
  - ✓ طوفانهای موسمی
  - ✓ رسوبگذاری
  - ✓ افزایش شوری
  - ✓ سیلاب ها و افزایش سطح آب
  - ✓ ورود پساب های سایت پرورش میگو- موج شکن- تردد شناورهای قاچاق- خشکسالی- پهلوگیری قایق های صیادی و فعالیت های کشاورزی حاشیه رودخانه باهو کلات
  - ✓ پساب صنایع منطقه ازاد- عدم برنامه های احیا- خشکسالی- آب شیرین کن چابهار کنارک- بلوم جلبکی- تغییر ناشی از احداث طرح توسعه بندر شهید بهشتی- الودگی نفتی بنادر صیادی- اکوتوریسم
- شوری نقش مهمی در پراکنش، تولیدمثل، رشد و نمو گونه های حرا ایفا می کند. تغییرات شوری تحت تاثیر تغییرات آب و هوا، بارندگی، توپوگرافی و غرقابی شدن جزر و مدی قرار دارند. در دسترس بودن آب شیرین عامل مهمی برای رشد و نمو درختان مانگرو محسوب می شود.

گونه های حرا و چندل توانایی تحمل شوری های بالا یعنی بیشتر از ppt ۲۵ را دارند.

کاشت حرا در مناطق دارای شرایط مساعد، بصورت طبیعی و مصنوعی صورت می گیرد.

Avicennia marina

Rhizophora mucronata

